

Vergaderjaar 2006–2007

30 800 V

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2007

Nr. 118

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 september 2007

De zesde zitting van de VN-Mensenrechtenraad (MRR) vindt plaats van 10 tot en met 28 september 2007 te Genève. Graag informeer ik u hierbij over de Nederlandse inzet voor deze zitting.

Algemeen

De zesde zitting van de Raad is de eerste reguliere zitting in het zittingsjaar dat loopt van juni 2007 tot juni 2008. De Raad komt bijeen in de nieuwe samenstelling¹, met Nederland als vice-voorzitter. In die functie zal Nederland zich het komende zittingsjaar actief blijven inzetten voor de bescherming en bevordering van mensenrechten in het belangrijkste internationale forum op dit gebied. De zesde zitting van de Mensenrechtenraad zal voor een groot deel in het teken staan van de herziening van de mandaten van de speciale rapporteurs. Daarnaast worden de voorbereiding van de eerste zitting van de werkgroep inzake de «universal periodic review», de mensenrechtensituatie in Soedan, Sri Lanka en het Midden-Oosten en de onderwerpen godsdienstvrijheid en racisme besproken. Tijdens de zesde zitting zullen ook enkele uitgestelde resoluties van eerdere zittingen aan de orde komen. Het ziet er vooralsnog naar uit dat de zesde zitting op 28 september zal worden verdaagd en van 10 tot en met 14 december wordt voortgezet. Op deze manier kan een groot aantal mandaten van speciale rapporteurs in een samenhangend pakket tijdens de zesde zitting worden herzien. Besluitvorming is voorzien in december. Een volgend pakket zal worden behandeld in de zevende zitting, die waarschijnlijk zal plaatsvinden in maart 2008.

Institutionele onderwerpen

Herziening mandaten Speciale Rapporteurs

De mandaten van zowel de thematische als de landenrapporteurs zullen de komende periode afzonderlijk worden herzien, aan de hand van de criteria die de Raad hiervoor heeft opgesteld. Voor Nederland is het

¹ Voor de samenstelling van de Raad, zie www.ohchr.org

leidende beginsel dat de bescherming van mensenrechten verbeterd moet worden, overlap tussen mandaten vermeden moet worden en lacunes moeten worden gedicht. Landenmandaten dienen een belangrijke rol te blijven spelen in de nieuwe Mensenrechtenraad. De landenrapporteurs hebben een belangrijke rol bij het agenderen en objectief documenteren van mensenrechtenschendingen in bepaalde landen. Bovendien bieden de rapporteurs een mogelijkheid voor dialoog met het land in kwestie. Nederland zal blijven benadrukken dat rapporteurs toegang moeten krijgen tot alle landen en dat zij hun mandaat op onafhankelijke wijze kunnen uitvoeren.

«Universal periodic review»

De Raad dient de nodige voorbereidingen te treffen zodat de werkgroep inzake de «universal periodic review» zo snel mogelijk van start kan gaan. Er is al afgesproken dat het «mensenrechtenexamen» dat landen moeten afleggen in het kader van de «universal periodic review» wordt gebaseerd op informatie uit verschillende bronnen. Tijdens de zesde zitting zal de Raad richtlijnen opstellen voor door staten en andere betrokken partijen aan te leveren informatie. Daarnaast zal de Raad een selectie maken van landen die in 2008 doorgelicht gaan worden. De Raad kan daarbij rekening houden met landen die zich vrijwillig hebben gemeld om als eerste aan de beurt te komen, zoals Nederland. Door middel van loting wordt per regionale groep bepaald welk land daarna aan de beurt komt. Vervolgens volgen de andere landen op alfabetische volgorde.

Nederland zet zich in voor een sterk systeem van mensenrechtenbevordering en -bescherming, gericht op de implementatie van mensenrechtenverplichtingen op nationaal niveau. Het systeem van «universal periodic review» kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren. Door zich vrijwillig kandidaat te stellen om als eerste de «review» te ondergaan, beoogt Nederland andere landen – in de eerste plaats de leden van de Raad – ervan te overtuigen dit voorbeeld te volgen.

Soedan

Tijdens de zesde zitting zal de VN-expertgroep voor Darfur een interim-rapport presenteren met zijn bevindingen. In het rapport zal de groep ingaan op de implementatie van zijn eerdere aanbevelingen aan de Soedanese regering. Het rapport is op dit moment nog niet beschikbaar. Nederland zal er binnen de Europese Unie op aandringen dat de Raad zich uitspreekt over het interim-rapport van de expertgroep en onderzoekt of vervolgactie gewenst is. Het eindrapport van de VN-expertgroep voor Darfur zal waarschijnlijk in de hoofdzitting van de Raad (in maart 2008) worden behandeld.

Sri Lanka

Op aandringen van met name Nederland zal de Europese Unie het initiatief nemen voor een voorzittersverklaring over de mensenrechtensituatie in Sri Lanka. Een dergelijke verklaring dient door alle leden van de Raad gesteund te worden, inclusief Sri Lanka. De verklaring dient de bezorgdheid van de internationale gemeenschap uit te drukken over de voortdurende mensenrechtenschendingen in Sri Lanka. Mochten de pogingen van het voorzitterschap van de EU stuiten op een non-coöperatieve houding van Sri Lanka, dan zal Nederland aandringen op indiening van een resolutie van de EU over de mensenrechtensituatie in Sri Lanka. Tijdens de tweede zitting van de Raad werd een soortgelijke resolutie over Sri Lanka ingetrokken in afwachting van de implementatie van toezeggingen van Sri

Lanka om mensenrechtenschendingen te onderzoeken en de daders te berechten.

Midden-Oosten

Volgens de agenda en het werkprogramma van de zesde zitting, zal de Raad zich buigen over de implementatie van twee resoluties over het Midden-Oosten, te weten de resolutie over de situatie in Libanon en de *fact-finding* missie van de Raad naar de bezette Palestijnse Gebieden. Nederland zal zich inzetten voor een gebalanceerde benadering bij de bespreking van deze rapporten en resoluties en verzetten tegen een eenzijdige veroordeling van Israël.

Godsdienstvrijheid

Op initiatief van Nederland staat het onderwerp vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing op de agenda van de Raad. Dankzij inspanningen van Nederland zal de EU een resolutie indienen over godsdienstvrijheid. Voor Nederland is het van belang dat de resolutie zal herbevestigen dat iedereen het recht heeft op vrijheid van godsdienst en levensbeschouwing, inclusief het recht om van religie te veranderen en het recht om alleen of in gemeenschap zijn godsdienst of overtuiging vrij te belijden, zonder inmenging van staatswege.

Om het belang van dit onderwerp te onderstrepen, zal Nederland en marge van de zitting een bijeenkomst organiseren over godsdienstvrijheid, met deelname van de VN Speciaal Rapporteur inzake godsdienstvrijheid, mw Asma Jahangir.

Racisme

De Raad zal worden geïnformeerd over de voortgang met betrekking tot de Durban Review Conferentie, die in 2009 zal worden gehouden. Er bestaat verschil van mening tussen Westerse landen en de Afrikaanse en islamitische landen over de vorm en inhoud van de conferentie. Nederland is voorstander van een conferentie en marge van de Algemene Vergadering van de VN, die zich richt op implementatie van bestaande normen. De Afrikaanse en islamitische landen zetten in op een zelfstandige conferentie waar ook onderwerpen als racisme en terrorismebestrijding en godsdienstlaster besproken worden.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen